

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Multitudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

CENTURIO. CAP. XIX.

AC, ne lene quid attigisse videamur, eadem trapezitarum nota in plerisque veterum monumentis ^{Nota 7a} adsculpta, centurionis signum habebatur. Ostendit mihi Romæ vetustum admodum monu- ^{Centurio} mentum ex marmore Thomas Petrosanctus, vir antiquitatum huiusmodi studiosissimus: in quo ^{& nia signum.} signum id incisum, erat, & verba rem interpretantia, in hunc modum addita.

SIGNUM CENTURIONIS, 7. CAP. XX.

ET Bononiæ inscriptionem vidimus ad C. Petronii ædem, in qua signum idem eodem significato incisum spectatur. Romæ etiam apud Paulum Cæsium Cardinalem inscriptionem vidi ejus notæ, quæ sic incipit:

M. POMPEIO. M. F. ANIASPRO 7. LEC. XV.

APOLLINAR. 7. COH. III.

& quæ multa ibidem insculpta sunt militaria, de quibus in Armorum commentario abunde meminimus.

DEUS. CAP. XXI.

NON erat autem otiosum Septenarii nomen, quod hieroglyphicum esse Dei Philolaus asseverat: ^{Septenarii numeri} quippe quod ea sit ejus numeri prærogativa, ut ipse sibi similis, alter ab aliis sit, veluti Deus, dux & princeps universorum solus, semper singularis & immobilis. Inter enim ea, quæ intellectu percipiuntur, septenarius sine motu est, neque quicquam patitur. Nam alii numeri partim generant non ^{prærogati-} geniti, partim generantur, cum minime generent: alii utrumque; obeunt munus, solus vero septenarius utriusque conditionis immunis. Unitas quippe à nullo profus genita, numeros omnes quotquot habentur, generat. Octo vero generantur à bis quatuor, nullum autem generant. Nam numeri hic infra denarium intelliguntur. At quaternarius eorumdem, & parentum & liberorum jus obtinet, octonarium quippe gignit, à bis duobus ipse genitus.

PALLAS. CAP. XXII.

QUORUM cum nihil accidat septenario, quod sine matre sit, quodque virgo Palladi assimilatur, & quorundam symbolico hoc utentium idiomate mos fuit summi Dei sapientiam vocabulo signoque; Palladis interpretari: quanquam ubi figuras mathematicas aliquot hoc commentandi genere declaravimus, ternarium & quæ septenarius significata habeat in Divinis literis, dicenda sunt hic satis fuerit pauca hæc attigisse.

OCTO OCTINGENTA. CAP. XXIII.

MEDIUS itaque auriculari adjectus, ita ut una cum eo extremam volæ partem apprimat, octonarii numeri hieroglyphicum erit in læva: in dextera octies centena recensita indicabit.

IX. CM. CAP. XXIV.

MEDIUS demum ad extremam palmæ volam, una cum duobus inferioribus applicatus, ita ut totam obtegant, novem in sinistra constituit, in dextera novies centena.

MULTITUDO, CAP. XXV.

EST etiam novenarius ipse numerus hieroglyphicus: quippe qui se non intra cutem contineat, sed ^{Novenarius numerus.} effusus plurimos significet, quod Theon observat in Arati carmine, *ένναγήρα κορώνη, non quod novem, inquit, ætates vivat, sed quod perquam diu, ut Tibullus.*

Vivere Cornices multos dicuntur in annos.

Apud Nicandrum *έννακέβηρον* leges, pro, aliquot præditum aculei. Idem *ένναδέστωας σφονδύλης* in Scorpii cauda ponit, cum septem tantum in ea compages enumerentur. Pro multis igitur novem posita interpretes agnoscunt, de quo satis in Scorpii commentario. Quin & Alcæus Hydram *έννακέφαλον* eadem ratione dixit, cum Simonides eam *πεντηκοιτακέφαλον* tradat. ^{En. lib. 6.} Quem imitatus Maro, ita super ea:

Μημ 2

Quin.

Quinquaginta atris immanis biatibus hydris.

Ad hoc etiam facit quod Hesiodus novem inquit noctes Jovem cum Mnemosyne jacuisse, unde Musarum prolem suscepit. Oportere enim, ajunt interpretes, eum diu studiis incumbere, qui sit mos aliquod ingenii atque doctrinae memorabile testimonium relicturus.

Nam decem Bos lucra per annos

Parturit, ingentem prolem paritum, niteusque

Dentis ebur, decora ampla virum, decora ampla Deorum.

DENA. CAP. XXVII.

Postquam igitur digiti tres inferiores triplici decursu ludi sui partes peregere, athletas nunc spectabimus: pollices quippe, indici unumquemque suo commisos: varia quorum colluctatio a lava theatri parte per decadum campum, altera vero ad dexteram lucta per numerosissimam chiliadum arenas exercebitur. Erit igitur conflictus primus lava index in primam pollicis sui suffragineo unguem affigens, quem attractus pollex ita urgeat, ut colluctatorem strangulatione quadam elidere videatur. Hieroglyphicum hoc denarium, alterum vero ad dexteram millenarium recensebit. De denario locus patet apud Apulejum Apologia: *Si triginta annos pro decem dixisses, posses videre pro computationis gestu errasse, quos circulate debueras digitos aperuisse.* Quo vero pacto digiti tricenario peracta, vel incumbente, decem linearum quae in plano ducendae essent, hieroglyphicum esse. Puto ego hunc exprimere voluisse denarium numerum: cujus scilicet denae unitates per lineas totidem significari, tanquam per puncta, solitae essent, quae apud Aegyptios ejusmodi tantum figura comprehendebantur: compendiosam enim rationem aliquam in numerorum notis nationes omnes, quaeque suam excogitarunt. Omnino enim codices quos inspexi, omnes eo loco mendosi sunt, praesertim impetiti, qui sic habent, *γραμμὴ ὀρθὴ μία ἀμὰ γραμμὴ ἑπτακαμυβὴν δέκα γραμμάς ἑπταπένδαι σημαίνουσι.* Sed & in manuscriptis aliquid desideratur, quorum minus corrupti ita habent, *γραμμὴ δεξὴ μία ἀμὰ γραμμὴ ἑπτακαμυβὴν ἢ δέκα γραμμάς ἑπταπένδαι σημαίνουσι*; quorum haec est sententia: *Linea una recta, una cum altera superne sibi adscita linea vel hic vacuum vel decem lineas planas significant.* Puto autem lineas illas ita ducendas T. Nam aliquid simile apud nos est cum linea plana superne ducta, cui puncta numeralia subjiciantur, quae singula unitates ostendant, duplicatum numeri tantundem significat, quot sunt signa, quae planae illi lineae subdita conspiciuntur, ut IIIIIV. aut IIIIIVIR pro Sex. vir, & Decemvir. In Aegyptiaco vero signo, superior illa linea producta ostendere videtur, licet una tantum signata sit. x. tamen sibi unitates adsciscere. Quod vero de duplicandis punctis dicebamus, multis potest veterum inscriptionibus confirmari, sed unam tantum exempli loco ponam, quae Venetiis apud clarissimum virum Danielem Ranerium Senatorem, antiquo lapide ita notatam inspexi, IIIIIVIR. quod tantundem est, ac si DECENVIR scriptum esset. Intelligendum enim est puncta illa quatuor, linea illa superne ducta, duplicari. Quod vero ad Horum attinet, id ideo appositum, ut castigatiorem codicem quaerendum admonerem. Nec me latet Probum de notis antiquorum, ejus lineae superne ductae signum ad millenarium usque provehere: sed in eo libro multa sunt multorum arbitrio, atque etiam errore, inculcata, neque rei cuiuspiam sana intelligentia magis nostro tempore desideratur, quam inscriptionum ejusmodi vera cognitio. Ad id vero quod supra lava pollicem indici, quippe decadas chiliadibus, respondere aserebamus. Romani quoque ad Aegyptiorum, Chaldaeorum, Persarumque imitationem, cum decem significarent, per x. duplicem literam suam, quod deusatio, qua insignis est, locutionem denarii saperet, mille facturi, litera eadem in suo jure conservata, capite tantum a dextera lavaque oppositis semicirculis, cujusmodi alii apostrophos, alii, ut Victorinus, Sicillos appellaverunt (est enim sicilicus ponderis certi mensura, quae signo hoc o figuratur) conjungere: ac ita ex X. litera, ut dictum est, sua, O millenarium hieroglyphicum tormavere, uti quo gestu lavae digiti decem ostendunt, eodem dexterae mille proferunt. Quamvis Priscianus, qui nihil non arrogat Graecitati, id secundum Atticos, quibus *χίλια* mille sunt, factum velit: atque ideo veluti illi ad hunc numerum prima tantum nominis litera usi sunt, quippe x. ita nos M. pro mille posuerimus.

X. nota a
pud Roma
nos atque
picio.